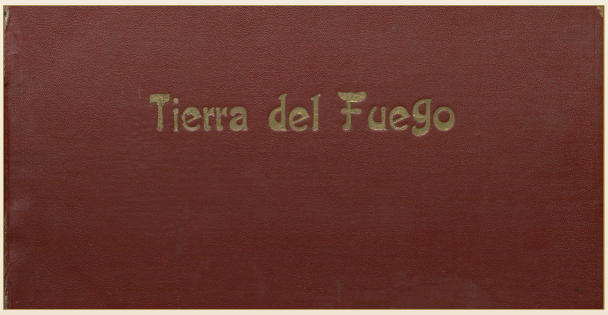
EDIȚIE BIBLIOFILĂ & INVESTIGATIVĂ A4 · PROIECTUL „REGELE DE LA CAPĂTUL LUMII” (KING AT THE END)

ATLASUL POPPER

Exploratorul, Conquistadorul și Misterul Orașului Imaginar „Atlanta” (București 1857 – Țara de Foc 1886 – Buenos Aires 1893)

MELIOR MARCULUS QUAM INCUS · „MAI BINE CIOCAN DECÂT NICOVALĂ”

Direcție creativă, arhitectură narativă & concept: Andrei Boncea

Arhiva documentară: 148 piese primare și secundare (`P001–P148`) — Biblioteca Academiei Române (București), Federația Comunităților Evreiești din România (CIMEC), Museo del Fin del Mundo (Ushuaia), Archivo General de la Nación (Buenos Aires), Biblioteca Nacional de España, Latin American Library (Tulane University), Dominique Frischer (*Le Moïse des Amériques*, P148), Matz & Léonard Chemineau (*Julio Popper — Le Dernier Roi de Terre de Feu*, P147), Anne Chapman (P143) și E. Lucas Bridges (P144).

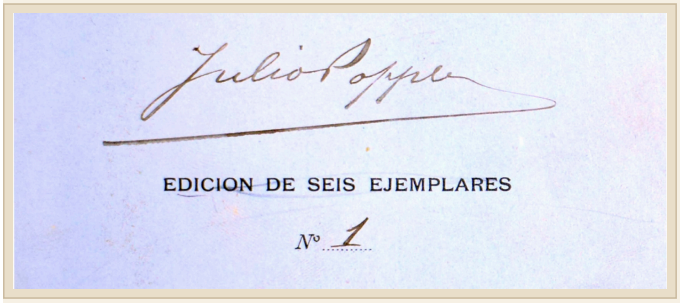
Cuprinsul General al Volumului A4

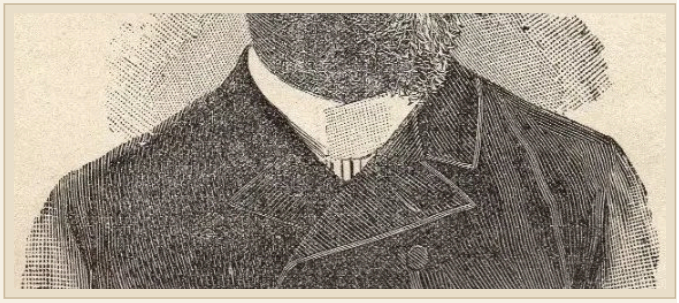
1. **Prolog:** Camera din Strada Tucumán nr. 359 și Cele Șase Exemplare din „Atlanta” (5 iunie 1893)
2. **Actul I (Cap. 1–2):** Bucureștiul lui Naftali Popper, Parisul Politehnicii și Ocolul Pământului fără Pașaport (1857–1885)
3. **Actul II (Cap. 3–4):** Terra Incognita Australis, Buenos Aires 1886, Logia Docente și Flota lui Nicolás Mihanovich
4. **Actul III (Cap. 5–8):** Civilizația Selk'nam (Ona), Expediția din 1886, Râul Carmen Sylva și Fotografiile Înscenate
5. **Actul IV (Cap. 9–11):** Fortăreața El Páramo, Brevetul Nr. 520, Crahul Baring, Monedele de Aur și Timbrul de 10 Centavos
6. **Actul V (Cap. 12–14):** Dr. Wilhelm Löwenthal, Baronul de Hirsch, Theodor Herzl, Carmen Sylva și Vocea lui Kaushal
7. **Actul VI (Cap. 15–17 & Epilog):** Sindromul „Colonelul Kurtz”, Metropola ATLANTA (1893), Linia Popper și Expediția Belgica
8. **Planșele Cartografice & Jurnalul Geografic (1857–1893):** Cele 16 Popasuri Globale și Fuegiene
9. **Dosarul Etnografic Selk'nam (Ona):** Cele 6 Regiuni Haruwen și Ceremonia Hain
10. **Camera Obscură Nr. 1 (Metoda Errol Morris):** Deconstrucția Criminalistică a Plăcilor pe Sticlă din 1886
11. **Camera Obscură Nr. 2 (Metoda Adam Curtis):** Cele 13 Noduri de Putere, Aur, Masonerie și Utopie
12. **Camera Obscură Nr. 3:** Masterplanul Metropolei „ATLANTA” (7 aprilie 1893) & Brevetul Nr. 520
13. **Cabinetul Numismatic, Filatelic & Cartografic (1883–1892)**
14. **Catalogul General al Arhivei Julius Popper (148 Documente: P001–P148)**

PROLOG

Camera din Strada Tucumán și cele Șase Exemplare (Buenos Aires, 5 iunie 1893)

> *„A intrat în ordinea materiei universale… un brav, un poet și un gentilom, desprins parcă din paginile lui Jules Verne.” — Lucio Vicente López la Cimitirul Recoleta (7 iunie 1893)*

I. Luni, 5 iunie 1893 — Iarna australă din Calle Tucumán

În după-amiaza zilei de luni, **5 iunie 1893**, când frigul umed de pe Río de la Plata coboară peste străzile pavate din centrul orașului Buenos Aires, servitorul urcă scările imobilului de pe **Calle Tucumán nr. 359 (539)** și bate la ușa apartamentului ocupat de inginerul **Julius Popper**. Nu îi răspunde nimeni. Când ușa este deschisă, bărbatul care timp de șapte ani ținuse cu sufletul la gură saloanele științifice, bursa, tribunalele și redacțiile capitalei argentiniene este găsit prăbușit pe covor, la marginea patului, învelit într-o pătură groasă și o mantie din blană de guanaco. Avea doar **treizeci și cinci de ani și cinci luni**.

Pe masa lui de lucru, printre compasuri, hărți hidrografice ale Antarcticii și devize pentru corabia *Explorador* (pregătită în radă împreună cu armatorul **Juan Lavarello** și cu naturalistul german **Bruno Ansorge**), stau aliniate exemplarele unei broșuri de 29 de pagini in-folio, tipărită pe hârtie filigranată la *Compañía Sud-Americana de Billetes de Banco* cu doar cincizeci și nouă de zile în urmă, la **7 aprilie 1893**: *ATLANTA. Proyecto para la fundación de un pueblo marítimo en la Tierra del Fuego.* Pe ultima pagină, autorul lăsase tipărită o frază care sună astăzi ca un cifru testamentar: **„Limitând această publicație la un număr restrâns de 6 exemplare…”**

II. Autopsia oficială, zvonul otrăvii și cavoul împrumutat din Recoleta

A doua zi, pe 6 iunie 1893, medicul legist **dr. Lorenzo Martínez** semnează certificatul de deces păstrat în dosarul succesoral *Sucesión de don Julio Popper* (Archivo General de la Nación, Legajo 7644, P137): *„congestión cerebral / síncope cardíaco”* pe fondul unei epuizări nervoase și fizice extreme. Și totuși, la mai puțin de un an de la moarte, jurnalistul american **John R. Spears** (de la *New York Sun*, în volumul *The Gold Diggings of Cape Horn*, 1895, P058) consemnează zvonul care deja circula în tavernele din Punta Arenas și Buenos Aires: *„It is believed that he was poisoned in Buenos Ayres by men whom he had offended in the south.”*

Pe **7 iunie 1893**, după un serviciu funerar catolic neobișnuit la biserica *San Nicolás de Bari* și discursurile rostite de **Juan Carlos Belgrano** (președintele Institutului Geografic Argentinian) și de scriitorul și deputatul francmason **Lucio Vicente López** (care va muri el însuși împușcat în duel optsprezece luni mai târziu!), sicriul lui Julius Popper este depus „temporar” în cavoul familiei **Alfonso Ayerza** din Cimitirul Recoleta. Decenii mai târziu, când cercetătorii vor deschide registrele cimitirului, rămășițele pământești ale „Regelui din Țara de Foc” dispăruseră fără urmă.

ACTUL I · CAPITOLELE 1–2

Bucureștiul lui Naftali Popper, Parisul Politehnicii și Ocolul Pământului (1857–1885)

> *„M-am născut român, sînt român și voi muri român.” — Scrisoarea lui Julius Popper către George Ioan Lahovary (20 iulie 1891, P136)*

I. Calea Văcărești nr. 37, Școala din 1859 și Congresul Sionist de la Focșani (1881)

Pentru a înțelege cum a putut un tânăr de douăzeci și nouă de ani să cucerească în câteva luni elita din Buenos Aires și să deseneze orașe ideale la Capul Horn, trebuie să coborâm în Bucureștiul anului **1857**, pe **Calea Văcărești la numărul 37** și în prăvălia de anticariat de lângă Lipscani a tatălui său, **Naftali C. Popper (1820–1891)**. Intelectual iluminist (*maskil*), ebraist și poliglot, Naftali Popper înființează în 1859 prima școală modernă israelito-română din București, editează primul periodic bilingv româno-idiș (*Timpul / Di Zait*), este inițiat alături de dr. Iuliu Barasch în loja masonică *Înțelepții din Heliopolis*, iar la **30–31 decembrie 1881** participă ca delegat al Bucureștiului la istoricul **Congres Sionist de la Focșani** (P138).

II. Paris (1875–1879), New Orleans (1883) și Havana (1884–1885)

Plecat la Paris în 1875, Iuliu Popper studiază la *École Polytechnique* și la *École Nationale des Ponts et Chaussées*, dar rămâne marcat de paradoxul Articolului 7 din Constituția României: deși se revendică pretutindeni drept român și își va boteza munții și râurile din Țara de Foc după **Regele Carol I** și **Regina Carmen Sylva**, juridic călătorește fără cetățenie politică. Între 1879 și 1885 străbate cinci continente: lucrează la **Canalul de Suez**, călătorește prin India, China, Japonia și Siberia, iar în **1883** îl regăsim la **New Orleans**, unde tipărește harta litografiată păstrată astăzi la Tulane University (**P135**) — primul document pe care îl semnează în spaniolă: **„POR JULIO POPPER”**. După ce elaborează la **Havana (1884–1885)** un plan modern de sistematizare urbană și portuară, debarcă în 1885 la Buenos Aires.

ACTUL II · CAPITOLELE 3–4

Terra Incognita, Frăția din Logia Docente și Flota Dalmațiană a lui Mihanovich (1885–1886)

> *„Unos juegan á la baja y otros á la alza… dar aurul Țării de Foc stă în nisipul negru bătut de furtunile Atlanticului.” — La Nación (1–2 iunie 1886, P123–P124)*

I. De la Magellan, FitzRoy și Darwin la Tratatul din 1881

Când Popper debarcă la Buenos Aires în 1885, interiorul *Islei Grande de Tierra del Fuego* era încă o pată albă pe hărțile Amiralității Britanice. La 1881, Argentina și Chile împărțiseră insula cu rigla pe hartă de-a lungul meridianului de **68°34′ longitudine vestică**, fără ca vreun explorator alb să o fi traversat de la nord la sud.

II. Secretul ascensiunii fulgerătoare: Logia Docente și filiera Mihanovich-Lavarello

Cum reușește un străin sosit de câteva luni să obțină finanțarea celor mai puternici oameni din Argentina? Arhiva noastră dezvăluie cele două rețele invizibile din spatele lui Popper: în primul rând, **francmasoneria porteña (Logia Docente, P137)**, unde Popper devine frate de lojă cu vicepreședintele **Carlos Pellegrini**, cu ministrul de finanțe **Wenceslao Pacheco**, cu **dr. José María Ramos Mejía** (Venerabilul lojei și co-fondator al companiei sale aurifere!) și cu **Lucio Vicente López**. În al doilea rând, **imperiul maritim dalmațian al lui Nicolás Mihanovich (Nikola Mihanović din Doli/Dubrovnik, P144–P145)** și al familiei de armatori **Lavarello**, prin care Popper recrutează cei mai dârzi marinari și mineri croați din insulele Brač, Hvar și Pelješac — faimoșii *„austriacos de Popper”*.

ACTUL III · CAPITOLELE 5–8

Lumea Selk’nam, Marșul din 1886 și Camera Obscură a Fotografiilor Înscenate

> *„Îi împușcă și mai are și nerușinarea să se lase fotografiat!” — Garibaldi Honte către Anne Chapman (Fin de un mundo, P011)*

I. Civilizația Selk’nam (Ona): Cele 39 de Haruwen și Ceremonia Hain

Timp de zece milenii, vânătorii de guanaco **Selk'nam (Ona)** au trăit în nordul Țării de Foc împărțiți în 39–40 de teritorii de clan (*haruwen*), păstrând echilibrul ecologic al stepei și bogăția spirituală a ceremoniei de inițiere **Hain** (documentată de Martin Gusinde și Anne Chapman alături de Lola Kiepja, P011).

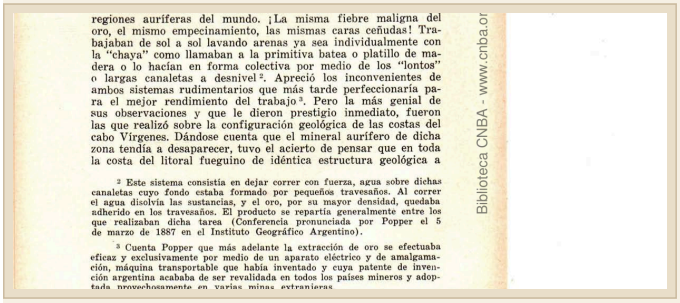
II. Noiembrie 1886 la San Sebastián: Reconstituirea lui Popper vs. Masacrul lui Ramón Lista

În septembrie–decembrie 1886, Popper traversează insula de la Bahía Porvenir la Golful San Sebastián în fruntea a 18 oameni înarmați cu carabine Winchester. Analiza criminalistică a celor **4 fotografii secvențiale ale „bătăliei” de la San Sebastián** (planșele 45–53 din albumele păstrate la București și Ushuaia) demonstrează, prin metoda lui Errol Morris, că scenele au fost **regizate după încetarea focului**: aparatul cu plăci de sticlă pe trepied necesita 2 secunde de nemișcare absolută, iar arcul și tolba de lângă cadavrul tânărului selk'nam au fost mutate estetic între cadre! În exact aceeași lună (**25 noiembrie 1886**), în același golf San Sebastián, expediția oficială a lui **Ramón Lista** (cu capelanul **José Fagnano**) ucidea 28 de arcași selk'nam într-o ambuscadă fără fotografii. Când Popper își prezintă albumul la **5 martie 1887** la Buenos Aires și îi scrie la **6 mai 1887** lui Lahovary la București, imaginea regizată devine simultan triumful său și blestemul său istoric.

ACTUL IV · CAPITOLELE 9–11

Fortăreața El Páramo, Cosechadora de Oro, Monedele de 5 Grame și Timbrul din 1891

> *„MELIOR MARCULUS QUAM INCUS — Mai bine ciocan decât nicovală.” — Scrisoarea lui Julius Popper către Bartolomé Mitre y Vedia (9 iulie 1892, P143)*

regiones auríferas del mundo. ¡La misma fiebre maligna del oro, el mismo empecinamiento, las mismas caras ceñudas! Trabajaban de sol a sol lavando arenas ya sea individualmente con la "chaya" como llamaban a la primitiva batea o platillo de madera o lo hacían en forma colectiva por medio de los "lontos" o largas canaletas a desnivel [2]. Apreció los inconvenientes de ambos sistemas rudimentarios que más tarde perfeccionaría para el mejor rendimiento del trabajo [3]. Pero la más genial de sus observaciones y que le dieron prestigio inmediato, fueron las que realizó sobre la configuración geológica de las costas del cabo Vírgenes. Dándose cuenta que el mineral aurífero de dicha zona tendía a desaparecer, tuvo el acierto de pensar que en toda la costa del litoral fueguino de idéntica estructura geológica a

[2] Este sistema consistía en dejar correr con fuerza, agua sobre dichas canaletas cuyo fondo estaba formado por pequeños travesaños. Al correr el agua disolvía las sustancias, y el oro, por su mayor densidad, quedaba adherido en los travesaños. El producto se repartía generalmente entre los que realizaban dicha tarea (Conferencia pronunciada por Popper el 5 de marzo de 1887 en el Instituto Geográfico Argentino).

[3] Cuenta Popper que más adelante la extracción de oro se efectuaba eficaz y exclusivamente por medio de un aparato eléctrico y de amalgamación, máquina transportable que había inventado y cuya patente de invención argentina acababa de ser revalidada en todos los países mineros y adoptada provechosamente en varias minas extranjeras

Biblioteca CNBA - www.cnba.or

I. Compañía Anónima Lavaderos de Oro del Sud (25 iulie 1887) și Brevetul nr. 520

Cu un capital subscris de elita politică din Buenos Aires (**Bernardo de Irigoyen, Joaquín M. Cullen, Dr. José María Ramos Mejía, Carlos P. Lumb, Alfonso Ayerza**), Popper construiește la **El Páramo** o fortăreață industrială: turn de veghe cu ambrazuri, linie Decauville, tunel submarin săpat la 7 metri sub nivelul fluxului și 4 **Secerători electrice de aur (Cosechadoras de Oro, Patente Nº 520)** care recuperează 99,6% din aurul laminar fin. La **Arroyo Beta** (1889), cu doar 8 oameni și „călăreți de paie” (*muñecos de paja*) legați pe șei, pune pe fugă 70 de aurari clandestini chilieni.

II. Crahul Baring (1890), Monedele Tip A-E (1889) și Timbrul lui Rodolfo Soucup (1891)

Când Bursa din Buenos Aires se prăbușește în 1889–1890, Popper preia uzina în nume propriu, bate monede de aur de **1 gram și 5 grame** (Tipurile A–B la El Páramo, Tipurile C–E la Monetăria din Buenos Aires, unde matrița Tipului E se sparge la a șasea piesă — P143!) și emite în 1891 timbrul de **10 centavos** cu inițiala „P”.

ACTUL V · CAPITOLELE 12–14

Caleidoscopul Mondial: Dr. Löwenthal, Baronul de Hirsch, Theodor Herzl, Carmen Sylva și Vocea lui Kaushal

> *„Shall we choose Palestine or Argentine?" — Theodor Herzl, Der Judenstaat (februarie 1896, P139)*

I. Trei evrei din România redesenează harta Argentinei la 1890: Popper, Löwenthal și Schwarzfeld

În octombrie–decembrie 1889, în timp ce Popper se afla la Buenos Aires, un alt medic și savant evreu plecat din București, **dr. Wilhelm Löwenthal**, salvează cele 824 de familii de pe vaporul *Weser* la **Moisés Ville** și îi duce la Paris **Baronului Maurice de Hirsch** planul creării **Jewish Colonization Association (JCA, 1891, capital 2.000.000 £)**. În volumul monumental al lui **Dominique Frischer** — *Le Moïse des Amériques* **(P148, 182.677 cuvinte)**, numele lui Wilhelm Löwenthal apare de **36 de ori**! Mai mult, la reuniunea fondatoare de la Paris din **20 august 1890** (P140), alături de Löwenthal și de istoricul bucureștean **Elias Schwarzfeld** stă **Carlos E. Cullen** — din aceeași familie cu președintele companiei lui Popper, **Joaquín M. Cullen**! Iar la 2 iunie 1895, confruntarea de la Paris dintre **Theodor Herzl** și Baronul de Hirsch va da naștere capitolului *„Palestina sau Argentina?"* din *Der Judenstaat* (1896, P139).

II. Conferința din 27 iulie 1891: Protestul cacicului Kaushal și tragedia lunii august 1891

La **27 iulie 1891**, într-o întorsătură morală uluitoare, Popper rostește la IGA cel mai vehement discurs în apărarea indienilor Ona jefuiți de pământ de crescătorii de oi și transmite posterității vocea cacicului **Kaushal**. Chiar și dușmanul său, guvernatorul **Mario Cornero**, recunoaște oficial la 3 august 1891 (pct. 16, P073): *„Nu am putut dovedi că dl Popper s-ar fi singularizat prin cruzime față de indieni."* Trei săptămâni mai târziu, în august 1891, în timp ce Popper îi trimite Regelui Carol I monedele sale de aur, fratele său **Maxim Popper** moare de tuberculoză la El Páramo la 23 de ani, iar tatăl său **Naftali Popper** se stinge la București.

ACTUL VI · CAPITOLELE 15–17 & EPILOG

Sindromul „Colonelul Kurtz”, Metropola Imaginară ATLANTA (1893), Linia Popper și Expediția Belgica

> *„Acest ținut virgin este încă gol… limitând această publicație la un număr restrâns de 6 exemplare.” — Julius Popper, Atlanta (7 aprilie 1893, P056)*

I. Metropola Atlanta (7 aprilie 1893) și „Linia Popper” în Arbitrajul din 1977–1978

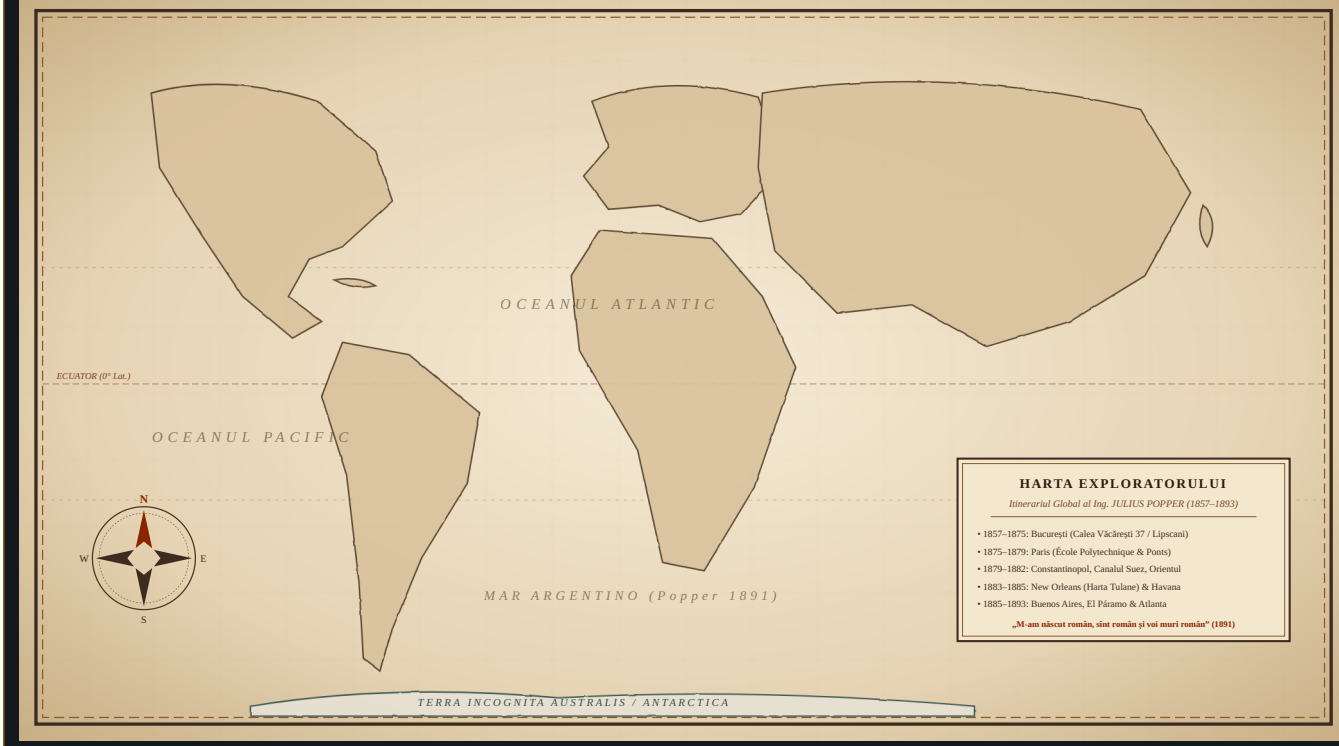
Rămas singur după pierderea tatălui și a fratelui său și confruntat cu invazia a 1.500 de căutători de aur clandestini la Bahía Sloggett în 1892, Popper se refugiază într-o viziune inginerească-imperială grandioasă: la **7 aprilie 1893** tipărește proiectul metropolei **Atlanta** (pentru 50.000 de locuitori, cu docuri naturale pentru mareea de 12 metri, flotilă de remorchere care scurtează tranzitul de la 26 la 3 zile, sanatoriul „Hunyadi János” și o colonie penitenciară pe Isla de los Estados).

Patru ani și jumătate după moartea sa subită din 5 iunie 1893, un alt savant român, **Emil Racoviță**, trece pe lângă Țara de Foc la bordul navei *Belgica* (decembrie 1897 – ianuarie 1898, P128–P130), urmând spre Antarctica exact ruta Isla de los Estados → Shetland de Sud pe care o desenase Popper! Iar în **1977–1978**, când Argentina și Chile ajung în pragul războiului pentru Canalul Beagle, Curtea Internațională de Arbitraj (P141) constată că atât numele **„Mar Argentino”**, cât și frontiera maritimă revendicată (**„the Popper line”**, copiată de Francisco P. Moreno în 1901/1903) fuseseră desenate de mâna inginerului din București la 27 iulie 1891.

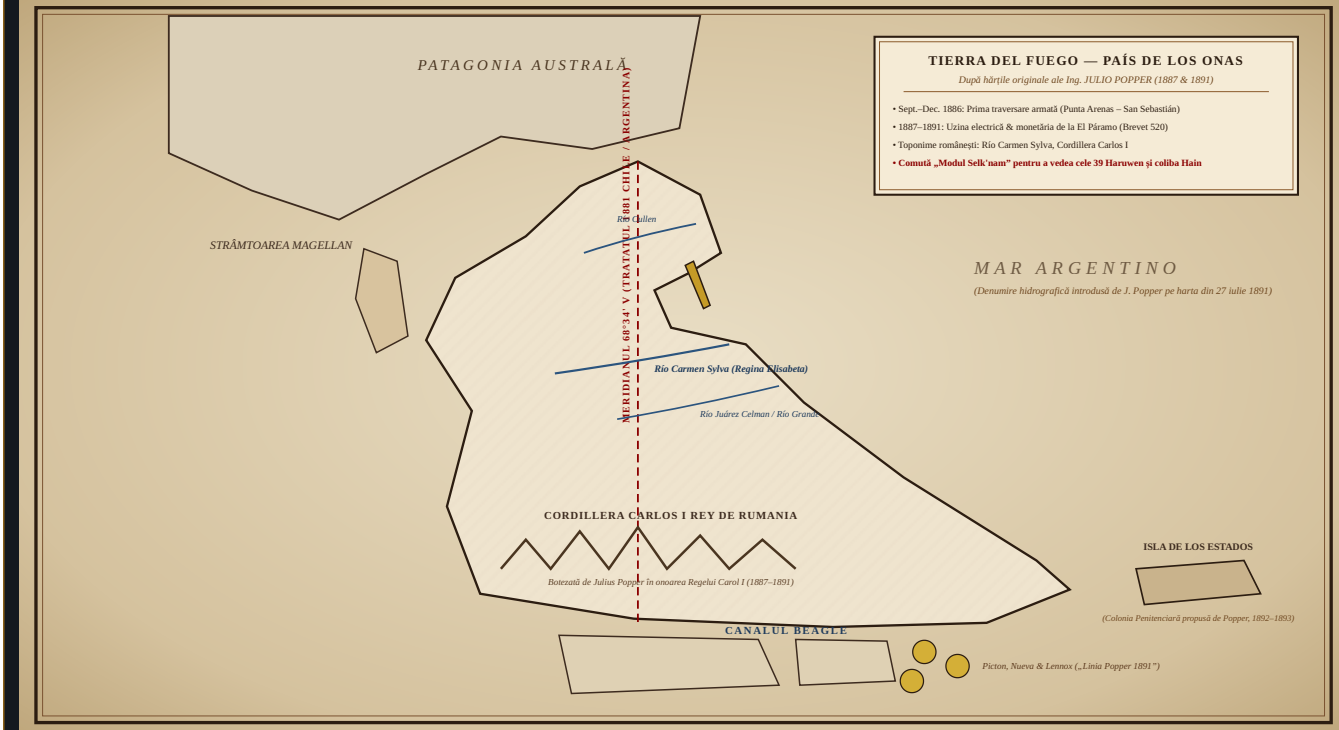
CABINETUL CARTOGRAFIC & JURNALUL DE BORD (1857–1893)

Planșele Vectoriale și Cele 16 Popasuri ale Exploratorului

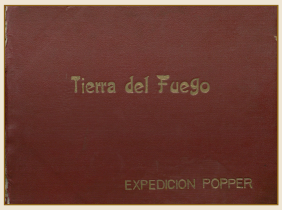
De la Hanul cu Tei și École Polytechnique la New Orleans, Havana, El Páramo și Golful San Sebastián

PLANȘA I — Itinerarul global al inginerului Julius Popper (1857–1893): București → Paris → Constantinopol → Canalul Suez → India, China, Japonia → Siberia → New Orleans (1883–1884) → Havana (1884) → Buenos Aires (1885) → Țara de Foc (1886–1893).

PLANȘA II — Harta Expedițională a Țării de Foc (1886–1893): Toponimia românească și porteña instituită de Popper (Punta și Río Carmen Sylva, Cordillera Carlos I Rey de Rumania, Río Cullen, Río Juárez Celman, El Páramo) suprapusă peste teritoriile ancestrale de clan (haruwen) ale populației Selk'nam (Ona).

· 44°25'38" N, 26°06'28" E

București (1857–1875) — Prăvălia lui Naftali C. Popper (Calea Văcărești nr. 37 · Hanul cu Tei · Școala Israelito-Română)

> *„M-am născut român, sînt român și voi muri român, căci un suflet românesc bate în pieptul meu la capătul pământului.” — Julius Popper către G. I. Lahovary (20 iulie 1891, P136)*

· 48°50'49" N, 2°20'56" E

Paris (1875–1879) — École Polytechnique & Ponts et Chaussées (Inginerul poliglot, Expoziția Universală și condiția de apatrid)

> *„Un inginer format în rigoarea amfiteatrelor pariziene, vorbind șapte limbi, dar purtând rana invizibilă a Articolului 7 din Constituție.” — Fișa biografică P138*

· 30°35'00" N, 32°19'00" E

Canalul de Suez, Orientul și Siberia (1879–1882) (Constantinopol → Canalul de Suez → India → Japonia → Siberia)

> *„A lucrat la întreținerea tehnică a Canalului de Suez, apoi a străbătut India, China, Japonia și Siberia înainte de a împlini douăzeci și cinci de ani.” — Necrologul Boletín del IGA (1893, P069)*

· 29°57'04" N, 90°04'16" W

New Orleans (1883–1884) — Artefactul de la Tulane University (Când Iuliu devine „JULIO POPPER”: Harta Liniilor Comerciale din Golful Mexic)

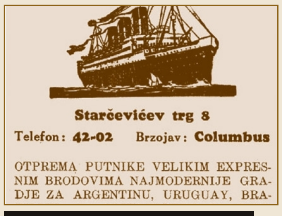
> *„MAPA DE LAS LINEAS DE TRASPORTE TRIBUTARIAS A LOS INTERESES COMERCIALES DE NUEVA ORLEANS… POR JULIO POPPER, 1883.” — Litografie originală, Tulane University Latin American Library (P135)*

· 23°08'00" N, 82°23'00" W

Havana & Ciudad de México (1884–1885) — Laboratorul Urbanistic (Sistematizarea portului Havana și repetiția generală pentru metropola „Atlanta”)

> *„În Cuba a conceput planuri îndrăznețe de remodelare urbană și portuară a Havanei, înainte ca mirajul aurului austral să-l cheme spre Sud.” — Boleslao Lewin (P136/P138)*

· 34°36'13" S, 58°22'54" W

Buenos Aires (1885–1893) — Bursa Aurului, Logia Docente & Calle Tucumán (Institutul Geografic Argentinian · Compania Mihanovich · Moartea subită la 35 de ani)

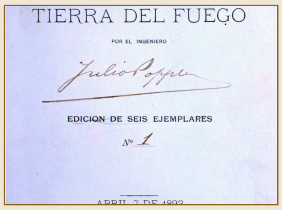
> *„A intrat în ordinea materiei universale… un brav, un poet și un gentilom, desprins parcă din paginile lui Jules Verne.” — Lucio Vicente López la Cimitirul Recoleta (7 iunie 1893, P137)*

· 53°01'12" S, 68°16'48" W

El Páramo / Bahía San Sebastián (1886–1893) — Regatul de pe Prundiș (Uzina electrică Cosechadora de Oro · Monetăria de 1g și 5g · Fotografii înscenate)

> *„MELIOR MARCULUS QUAM INCUS — Mai bine ciocan decât nicovală.” — Deviza de pe blazonul personal al lui Julius Popper (1892, P143)*

· 54°52'00" S, 67°30'00" W

Atlanta, Canalul Beagle & Antarctica (1891–1893) — Linia Popper (Metropola de 50.000 de locuitori · „The Popper Line" · Corabia Explorador)

> *„Curtea de Arbitraj constată că denumirea 'Mar Argentino' și traseul frontierei maritime dintre insulele Picton și Nueva ('the Popper line') apar pentru prima dată pe harta lui Julio Popper din 27 iulie 1891." — UN RIAA Vol. XXI (1977, P141)*

· 52°20'00" S, 68°21'00" W

Cabo Vírgenes & Zanja a Pique (Martie–Aprilie 1886) (Locul unde naufragiul navei Arctic a declanșat febra aurului austral)

> *„Aurul de la Cabo Vírgenes nu vine din munți, ci este spălat de valurile furtunilor din falezele glaciare litorale." — Julius Popper, La Nación, 1 iunie 1886 (P123)*

· 53°01'12" S, 68°16'48" W

Bahía San Sebastián & Fortăreața El Páramo (1886–1893) (Capitala înarmată a lui Popper: 80 de carabinieri și mineri dalmați)

> *„Pe această limbă de pietriș bătută de vânturi de 120 km/h, între două mări, am ridicat uzina, monetăria și comandamentul de la El Páramo." — Julius Popper, El Diario (1890, P070)*

· 53°40'00" S, 68°00'00" W

Río Carmen Sylva & Sierra de Irigoyen (Noiembrie 1886) (Geografia României scrisă cu peniță pe harta Țării de Foc)

> *„Am dat acestui curs de apă și capului stâncos numele de CARMEN SYLVA, ca omagiu adus auguste noastre Regine-Poete a României." — Julius Popper, Conferința din 5 martie 1887 (P012)*

· 52°53'00" S, 68°22'00" W

Río Cullen, Arroyo Beta & Granița de Nord (1886–1890) (Botezul cu șampanie, tabăra căutătorilor chilieni și „călărețiii de paie")

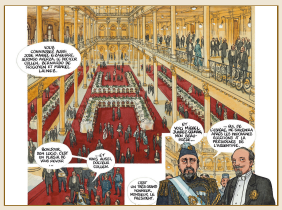
> *„Am legat pe șeile cailor manechine îmbrăcate în uniforme militare ('muñecos de paja'), astfel încât invadatorii de la Arroyo Beta au crezut că îi atacă un escadron întreg!" — Relatarea luptei de la Beta (P070 / Fișa 19)*

· 53°18'00" S, 68°28'00" W

Laguadas de Brotaban / San Sebastián (Noiembrie 1886) (Locul celor 4 fotografii regizate și al masacrului paralel al lui Ramón Lista)

> *„Și mai are și nerușinarea să se lase fotografiat cu pușca în mână lângă mort!" — Garibaldi Honte (martor selk'nam intervievat de Anne Chapman, P011)*

· 53°09'45" S, 70°54'29" W

Punta Arenas (1886–1892) — Portul Franc, Croații & Contrabanda (Casele Wehrhahn, Stubenrauch, Braun & Menéndez · Revolta contra lui Popper)

> *„În Punta Arenas până și noroiul de pe străzi conține praf de aur, iar în taverne se plătește 50 de grame de aur pentru o traistă de pesmeți." — Julius Popper (Atlanta, 1893) & Frederick Cook (1897)*

· 53°58'00" S, 70°35'00" W

Insula Dawson & Misiunea La Candelaria (1889–1911) (Monseniorul José Fagnano și lagărul „salvării" unde a pierit un popor)

> *„Rancheros plăteau câte o liră sterlină pe cap sau pe arc de indian, iar supraviețuitorii erau deportați cu vaporul pe Insula Dawson, unde tuberculoza îi stingea în câteva luni." — Emil Racoviță, Jurnalul expediției Belgica (decembrie 1897, P129)*

· 54°48'00" S, 68°18'00" W

Ushuaia, Bahía Sloggett & Canalul Beagle (1888–1893) (Războiul cu guvernatorii Paz și Cornero · Misiunea lui Thomas Bridges · Linia Popper)

> *„Nu am putut dovedi că dl Popper, ca explorator, s-ar fi singularizat prin cruzime față de indieni." — Guvernatorul Mario Cornero către Ministrul de Interne (Raportul oficial din 3 august 1891, pct. 16, P073)*

MEMORIA PĂMÂNTULUI · KARUKINKA

Lumea Selk’nam (Ona): Cele 6 Regiuni Haruwen și Ceremonia Hain

Reconstituire etnografică pe baza lucrărilor lui Martin Gusinde, Anne Chapman (Lola Kiepja, P143) și E. Lucas Bridges (P144)

Clanul de Nord (Părinții vântului și ai dunelor)

Haruwen Karukinka (Nordul Golfului San Sebastián)

Sursă etnografică: Gusinde / Chapman P143 / Bridges P144

Clanurile centrale (Stepa și pădurile de Nothofagus)

Haruwen Kárke-eyk & Ceremonia HAIN

Sursă etnografică: Gusinde / Chapman P143 / Bridges P144

Cacicul Kaushal & familiile strămutate de gardurile de sârmă

Teritoriul Cacicului KAUSHAL (Vocea păstrată din 1891)

Sursă etnografică: Gusinde / Chapman P143 / Bridges P144

CAMERA OBSCURĂ NR. 1 · METODA ERROL MORRIS

Deconstrucția Criminalistică a Plăcilor pe Sticlă (1886)

Comparație sinoptică între exemplarul Regele Carol I / București (BAR & FCER) și exemplarul Președintele Juárez Celman / Ushuaia

Planșa 45 (cimec #48)

„¡Alerta!" (S. Sebastian Bay, Von Indianer bedroht) (Noiembrie 1886 · Bahía San Sebastián ·)

Legendă Album București (BAR/FCER):

Legendă Album Ushuaia (Juárez Celman):

Verdict Criminalistic (Metoda Errol Morris):

- Trepiedul invizibil în „momentul alarmei":
- Uniformele de tip militar și carabinele Winchester:
- Caii de povară cu lăzile de aparatură și chimicale:

Verso & Context Arhivistic:

Planșa 46 (cimec #49)

„Brotaban indios de todas partes" (Răsăreau indieni de peste tot) (Noiembrie 1886 · Laguadas de San Sebastián ·)

Legendă Album București (BAR/FCER):

Legendă Album Ushuaia (Juárez Celman):

Verdict Criminalistic (Metoda Errol Morris):

- Absența inamicului din câmpul vizual:
- Pământul înghețat și petele de zăpadă:
- Direcțiile divergente ale țevilor de pușcă:

Verso & Context Arhivistic:

Planșa 47 (Fotografia nr. 14 — Cadavrul în prim-plan)

„Lluvia de flechas" (Ploaie de săgeți) — Primul montaj cu arcașul ucis (Noiembrie 1886 · San Sebastián (Exemplarul București & Ushuaia) ·)

Legendă Album București (BAR/FCER):

Legendă Album Ushuaia (Juárez Celman):

Verdict Criminalistic (Metoda Errol Morris):

- INDICIUL #1: Cadavrul se află deja în fața liniei de tragere!:
- INDICIUL #2: Arcul din lemn de Nothofagus și tolba aranjate estetic:
- INDICIUL #3: Julius Popper la comanda liniei de tragere:

Verso & Context Arhivistic:

Planșa 48 (Magallanes & București)

„¡Bajad la mira!" (Coborâți înălțătorul! / Apărându-ne împotriva atacului) (Noiembrie 1886 · San Sebastián ·)

Legendă Album București (BAR/FCER):

Legendă Album Ushuaia (Juárez Celman):

Verdict Criminalistic (Metoda Errol Morris):

- Mutarea unghiului camerei și rearanjarea arcului:
- Adăpostul indigen (kau / toldo) transformat în decor:
- Oglinda zilei de 25 noiembrie 1886: Popper vs. Ramón Lista:

Verso & Context Arhivistic:

Planșa 52 / 53 (Exemplarul București & Ushuaia)

„Muerto en el terreno de honor" / „Un atleta fueguino" (Noiembrie 1886 · San Sebastián ·)

Legendă Album București (BAR/FCER):

Legendă Album Ushuaia (Juárez Celman):

Verdict Criminalistic (Metoda Errol Morris):

- De la „Atlet fuegian" la „Mort pe câmpul de onoare":
- Postura de trofeu de vânătoare colonială:
- Trei destinații pentru aceeași fotografie a morții:

Verso & Context Arhivistic:

Planșa 60 (El Páramo 1886–1887)

„Lavadero de oro improvisado” — Nașterea Uzinei de pe Prundiș (Decembrie 1886 · El Páramo (Coasta Atlantică) ·)

Legendă Album București (BAR/FCER):

Legendă Album Ushuaia (Juárez Celman):

Verdict Criminalistic (Metoda Errol Morris):

- Jgheabul de spălare (sluice box) pe plaja înghețată:
- Faleza glaciară și marea de 12 metri:
- De la 0,5 grame la 600 de kilograme de aur oficial:

Verso & Context Arhivistic:

CAMERA OBSCURĂ NR. 2 · METODA ADAM CURTIS

Pânza de Păianjen: Aur, Francmasonerie, Bănci și Utopie (1857-1896)

Cum se leagă pepitele de la El Páramo de Dr. Wilhelm Löwenthal (36 mențiuni în P148), Baronul de Hirsch, Theodor Herzl, Nicolás Mihanovich și Regina Carmen Sylva

EPICENTRU ·

Julius Popper — *Inginer, explorator, cartograf & „Rege" al Țării de Foc*

Născut în București (Calea Văcărești 37), școlit la Paris, autorul hărții comerciale din New Orleans (1883), fondatorul El Páramo, inventatorul Cosechadarei de Oro (Brevet 520), creatorul monedelor și timbrelor Țării de Foc și arhitectul metropolei utopice Atlanta (7 aprilie 1893).

Documente & Conexiuni:

ROMANIA ·

Neftali C. Popper — *Anticar iluminist (maskil), fondator de școală & delegat la Congresul Sionist Focșani (1881)*

Tatăl lui Julius și Maxim Popper. Librar și anticar în București (Calea Văcărești 37), fondator al primei școli israelito-române (1859) și al ziarului bilingv Timpul / Di Zait, francmason în loja Înțelepții din Heliopolis și delegat la Congresul Sionist de la Focșani (30–31 dec. 1881). Traduce în română conferința fiului său din 1887. Moare în 1891, motiv pentru care Julius poartă chenar negru de doliu pe scrisorile din 1892.

Documente & Conexiuni:

UTOPIE-SIONISM ·

Dr. Wilhelm Löwenthal — *Medic român-evreu, salvatorul coloniei Moisés Ville & ideologul JCA (36 mențiuni în Frischer!)*

Medic român-evreu cu studii la București, Berlin și Paris, francmason și membru al Sociedad Científica Argentina. În oct.–dec. 1889 (exact când Popper se afla la Buenos Aires!) inspectează la Moisés Ville cei 824 de evrei de pe vaporul Weser și îi prezintă Baronului de Hirsch la Paris (ian. 1890) planul de 50 milioane franci al Jewish Colonization Association. La 20 aug. 1890 stă la masa Baronului de Hirsch din Paris alături de istoricul român Elias Schwarzfeld și de Carlos E. Cullen! În monografia lui Dominique Frischer (P148, 182.677 cuvinte), Löwenthal apare de 36 de ori ca arhitectul întregii colonizări evreiești din Argentina.

Documente & Conexiuni:

UTOPIE-SIONISM ·

Baron Maurice de Hirsch — *Magnat feroviar (Orient Express) & fondatorul Jewish Colonization Association (Capital 2.000.000 £)*

Cel mai bogat bancher și filantrop evreu al Europei (constructorul căilor ferate otomane Orient Express). La propunerea românului dr. Wilhelm Löwenthal și cu participarea lui Elias Schwarzfeld și Carlos E. Cullen (reuniunea de la Paris din 20 august 1890), fondează la 24 august 1891 (exact în ziua în care Popper îi trimite monedele de aur Regelui Carol I!) Jewish Colonization Association (JCA), cumpărând sute de mii de hectare în Argentina (Moisés Ville, Colonia Mauricio). Documentat exhaustiv în P148 (Dominique Frischer).

Documente & Conexiuni:

UTOPIE-SIONISM ·

Theodor Herzl — *Părintele sionismului politic & autorul dilemei „Palästina oder Argentinien?" (1896)*

La 2 iunie 1895, în palatul din Rue de l'Élysée din Paris, dramaturgul și jurnalistul vienez Theodor Herzl îl înfruntă pe Baronul Maurice de Hirsch asupra experimentului argentinian inițiat de dr. Wilhelm Löwenthal. Din această confruntare se naște celebrul subcapitol „Palestina sau Argentina?" din Der Judenstaat (februarie 1896, P139). Optzeci de ani mai târziu, conspiraționiștii extremiști din Argentina (Planul Andinia, 1971/1987) vor amesteca delirant regatul lui Popper din Țara de Foc cu misiunea lui Löwenthal/Hirsch și cu textul lui Herzl!

Documente & Conexiuni:

MARITIM-FINANCIAR ·

Nicolás Mihanovich — *Regele navigației sud-americane (Nikola Mihanović din Doli/Dubrovnik) & filiera dalmațiană*

Marinar croat din Doli (lângă Dubrovnik, Imperiul Austro-Ungar) ajuns stăpânul unei flote de 300 de remorchere și vapoare în bazinul Río de la Plata și pe ruta Patagoniei. Prin agențiile sale și prin legătura de familie cu armatorii Lavarello (Mihanovich s-a căsătorit în 1872 cu văduva lui Juan Bautista Lavarello!), mii de marinari și pietrari croați din insulele Brač, Hvar și Pelješac ajung la Buenos Aires — de unde Popper își recrutează garnizoana fidelă de „austrieci" (Julio Brajević, Mateo Martinić, Máximo Radoslović) pentru El Páramo!

Documente & Conexiuni:

MARITIM-FINANCIAR ·

Juan Bautista Lavarello — *Dinastia de armatori genovezo-platensi: puntea directă Mihanovich (1869) ↔ Popper (1893)*

Veriga de arhivă extraordinară (Conexiunea #53): Juan Bautista Lavarello a fost primul patron al tânărului Nicolás Mihanovich în Río de la Plata (după moartea lui Lavarello în 1869, Mihanovich s-a căsătorit cu văduva acestuia, Catalina Balestra, preluând flota Lavarello). Iar în 1892–1893, când Julius Popper cumpără corabia Explorador și pregătește expediția spre Antarctica și fondarea orașului Atlanta, partenerul său naval direct este armatorul Juan (Giacomo) Lavarello din exact aceeași familie!

Documente & Conexiuni:

PRESA-POLITICA ·

Bartolomé Mitre y Vedia — *Directorul ziarului La Nación & destinatarul confesiunii numismatice din 9 iulie 1892*

Fiul fostului președinte Bartolomé Mitre și director al cotidianului La Nación (unde Popper își publică încă de la 1 iunie 1886 prima scrisoare despre aurul de la Cabo Vírgenes, P123). La 9 iulie 1892, pe o hârtie cu chenar negru de doliu după tatăl său Naftali și cu blazonul MELIOR MARCULUS QUAM INCUS, Popper îi trimite lui Bartolomé Mitre y Vedia scrisoarea olografă păstrată astăzi la Museo Mitre (P143), în care îi dăruiește colecția completă a monedelor sale de aur (Tipurile A–E) și îi explică cum a spart matrița la a șasea piesă din Tipul E.

Documente & Conexiuni:

PRESA-POLITICA ·

Julio Argentino Roca — *Președintele Argentinei (1880–1886, 1898–1904) & arhitectul „Cuceririi Deșertului”*

Generalul care a anexat Patagonia prin „Campania Deșertului” și a semnat Tratatul de graniță din 1881 cu Chile (trasând linia de la meridianul 68°34′ V prin Țara de Foc). Sub administrația sa (prin ministrul Bernardo de Irigoyen) primește Popper în 1886 autorizația militară și științifică pentru prima traversare a insulei.

Documente & Conexiuni:

PRESA-POLITICA ·

Miguel Juárez Celman — *Președintele Argentinei (1886–1890), destinatarul Albumului în piele de focă & Râul Juárez Celman*

Cumnatul lui Roca și președintele Argentinei în anii de glorie ai lui Popper (1886–1890). Popper îi dedică cel mai mare râu de pe coasta atlantică a Țării de Foc (Río Juárez Celman, astăzi Río Grande) și îi oferă personal în 1887 albumul fotografic legat în piele de leu de mare (păstrat azi la Museo del Fin del Mundo din Ushuaia), care conține fotografiile cadavrului selk'nam de la San Sebastián! Tot guvernul său îl trimite în 1889 pe dr. Wilhelm Löwenthal în inspecția care va duce la crearea JCA, înainte de prăbușirea financiară din 1890 (Revoluția Parcului / Crahul Baring).

Documente & Conexiuni:

RIVAL-PATAGONIA ·

José Menéndez — *„Regele Lânii” din Patagonia & adevăratul exterminator industrial al populației Selk'nam*

Magnatul spaniol-chilian din Punta Arenas și Rio Grande (aliat prin căsătorie cu Mauricio Braun). După moartea lui Popper în iunie 1893, Menéndez preia terenurile din nordul Țării de Foc (Estancia Primera Argentina / José Menéndez, chiar lângă fostul Río Carmen Sylva!) și introduce milioane de oi. Administratorul său scoțian Alexander McLennan („Chancho Colorado”) organizează vânătoarea sistematică cu plata a 1 liră sterlină pentru fiecare pereche de urechi sau arc de indian ucis — fapt documentat de Emil Racoviță în decembrie 1897 (P129) și de Anne Chapman (P011).

Documente & Conexiuni:

RIVAL-PATAGONIA ·

Mons. José Fagnano — *Preotul de la ambele capete: capelan la masacrul lui Lista (1886), salvatorul lui Popper & șeful Insulei Dawson*

Personajul-oglindă cel mai tulburător al arhivei noastre (Conexiunea #13 & #31): fost garibaldian devenit prefect apostolic salesian al Patagoniei Meridionale. La 25 noiembrie 1886 este capelanul expediției lui Ramón Lista când sunt uciși 26–28 de arcași selk'nam la San Sebastián; în 1889 îl salvează pe Popper de la linșajul mulțimii furioase din Punta Arenas (Payró 1898); tot în 1889 înființează misiunea-lagăr de pe Insula Dawson, iar în 1893 primește chiar de la Popper teren pentru misiunea La Candelaria de la Río Grande!

Documente & Conexiuni:

ROMANIA ·

Emil Racoviță — *Naturalistul român al expediției antarctice Belgica (1897–1899) pe traseul desenat de Popper*

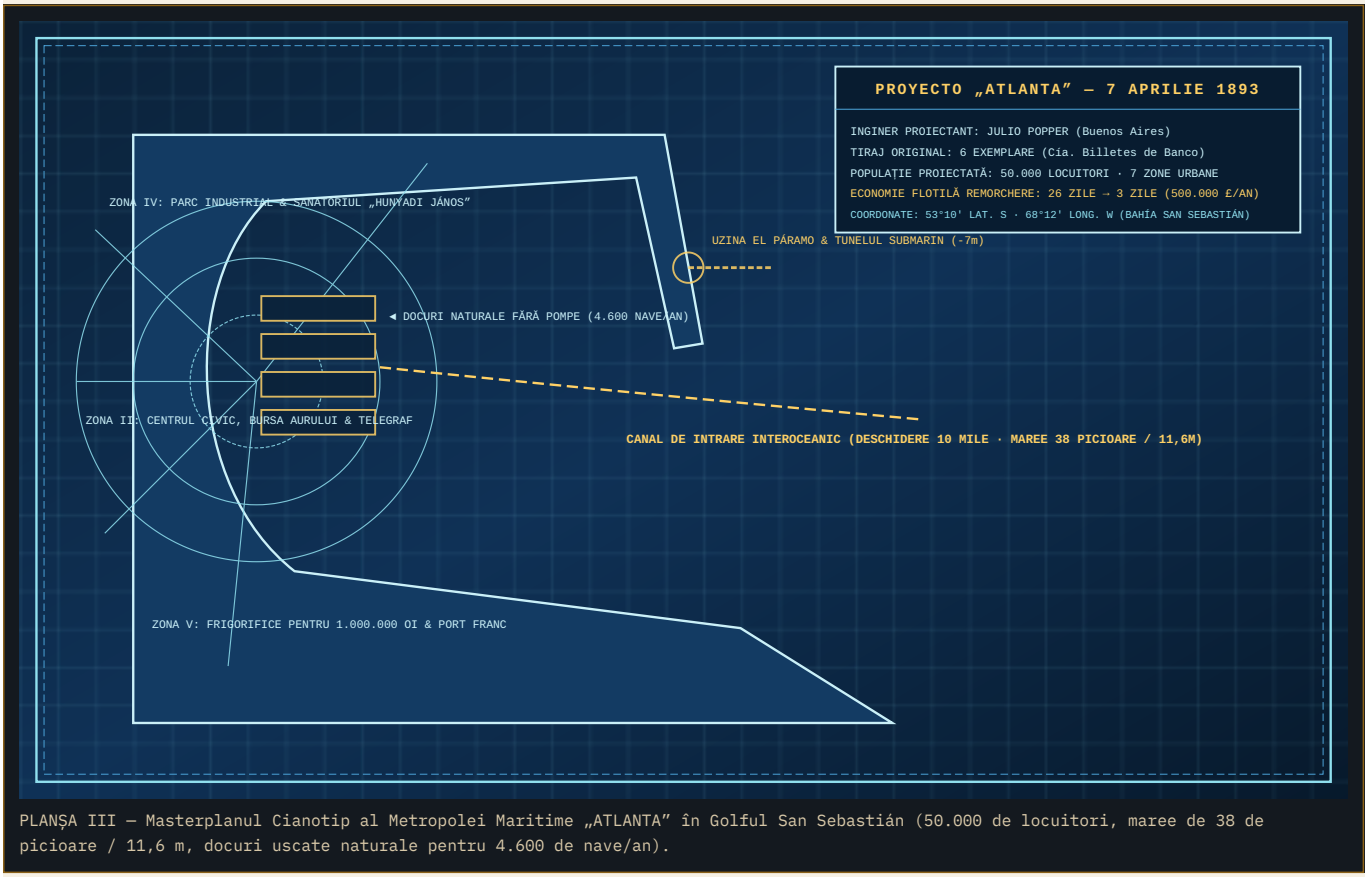
La doar 4 ani și jumătate după moartea subită a lui Julius Popper (care obținuse în 1892–1893 aprobarea de a explora insulele Shetland de Sud și Țara lui Graham pe ruta Isla de los Estados → Shetland), un alt savant român școlit la Paris, Emil Racoviță, parcurge la bordul navei Belgica exact același traseu spre Antarctica (dec. 1897 – ian. 1898)! În scrisorile și jurnalul său din Punta Arenas, Dawson și Ushuaia (P128, P129), Racoviță lasă un rechizitoriu cutremurător împotriva exterminării indienilor Ona de către crescătorii de oi și notează prezența unui „evreu român tâmplar în Țara de Foc” (6 dec. 1897).

Documente & Conexiuni:

CAMERA OBSCURĂ NR. 3 · INGINERIE EXTREMĂ LA PARALELA 53° SUD

Orașul Imaginar „ATLANTA” (7 aprilie 1893) & Brevetul Nr. 520

Reconstrucția integrală a broșurii tipărite în doar 6 exemplare cu 59 de zile înainte de moartea lui Julius Popper (P056)

PLANȘA III — Masterplanul Cianotip al Metropolei Maritime „ATLANTA” în Golful San Sebastián (50.000 de locuitori, maree de 38 de picioare / 11,6 m, docuri uscate naturale pentru 4.600 de nave/an).

[ZONA I] Docurile Naturale Macrotidale & Șantierele Navale (Mareea de 38 picioare / 12 metri) —

Realitatea 1893:

Masterplanul lui Popper (Atlanta 1893):

> *„Natura însăși a construit în Golful San Sebastián cele mai colosale docuri uscate de pe glob: o maree de 38 de picioare care ridică și coboară fără nicio cheltuială cele mai mari cuirasate și veliere.” — Julius Popper, Atlanta (7 aprilie 1893, P056)*

[ZONA II] Baza Flotilei de Remorchere Trans-Magellanice (26 zile → 3 zile) —

Realitatea 1893:

Masterplanul lui Popper (Atlanta 1893):

> *„Patru remorchere staționate la intrarea orientală a Strâmtorii vor suprima pentru totdeauna blestemul Capului Horn, reducând traversarea de la 26 de zile la 72 de ore.” — Julius Popper, Atlanta (1893)*

[ZONA III] Cartierul Civic, Bursa Aurului, Farul Monumental & Terminalul Telegrafic —

Realitatea 1893:

Masterplanul lui Popper (Atlanta 1893):

> *„Atlanta va fi capitala maritimă a Atlanticului Austral: un port franc legat prin fir telegrafic de bursele din Buenos Aires și Londra.” — Julius Popper, Atlanta (1893)*

[ZONA IV] Sanatoriul Balnear „Hunyadi János Austral” & Parcul Industrial —

Realitatea 1893:

Masterplanul lui Popper (Atlanta 1893):

> *„Am descoperit izvoare minerale dintre care unul posedă aceleași proprietăți, compoziție identică și gust analog cu faimoasa apă Hunyadi János.” — Julius Popper, Atlanta (7 aprilie 1893, cap. I)*

[ZONA V] Complexul Agro-Pastoral & Frigorificele pentru 1.000.000 de Oi —

Realitatea 1893:

Masterplanul lui Popper (Atlanta 1893):

> *„Fiecare oaie aduce în aceste latitudini un profit net de un peso aur pe an, fără secetele din Pampa și fără nicio insectă dăunătoare.” — Julius Popper, Atlanta (1893, cap. III)*

[ZONA VI] Uzina Electrică „El Páramo", Tunelul Submarin (-7m) & Cosechadora de Oro —

Realitatea 1893:

Masterplanul lui Popper (Atlanta 1893):

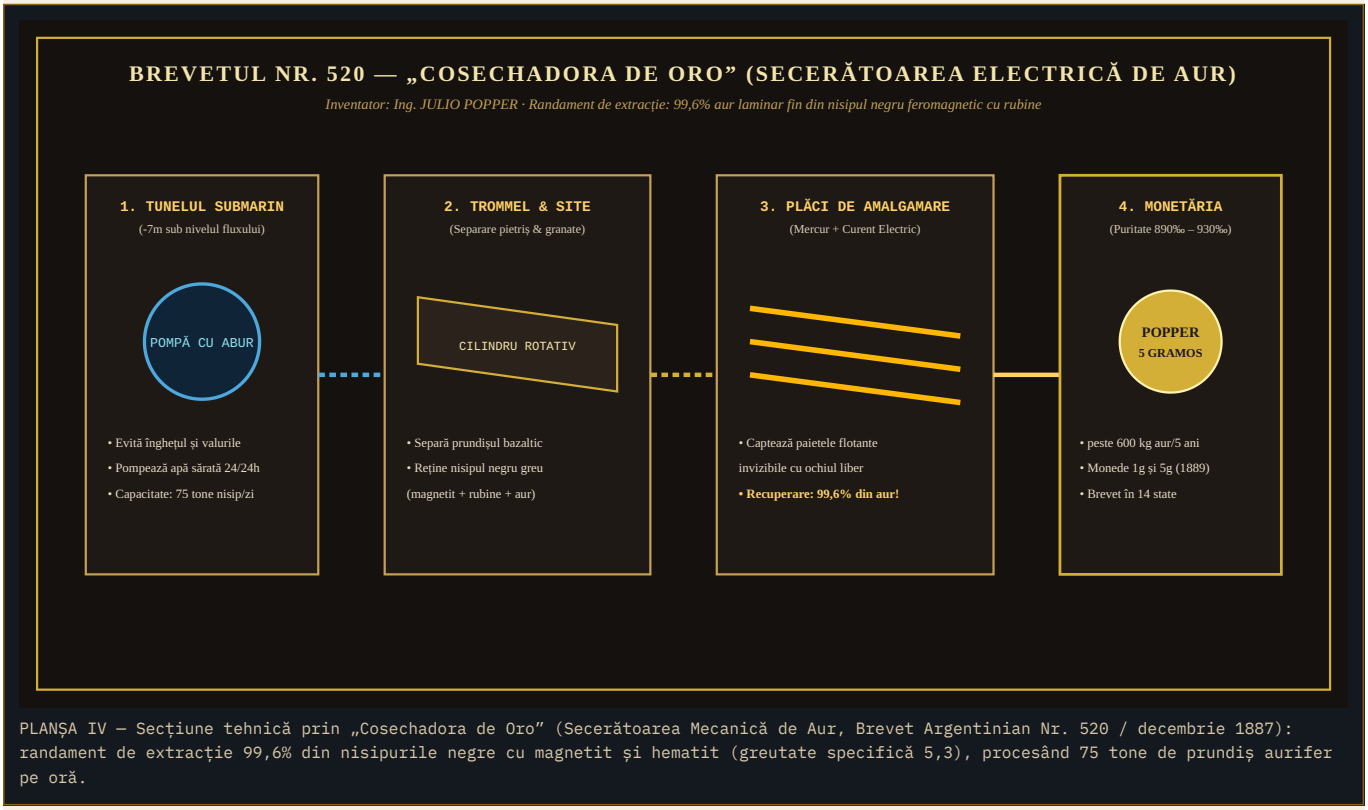
> *„Secerătoarea electrică de aur asigură o extracție de minimum 10 grame pe om pe zi și reține 99,6% din aurul laminar pe care valurile Atlanticului îl aruncă pe plajă la fiecare furtună." — Julius Popper (P056 & P143)*

[ZONA VII] Baza Balenieră Antarctică & Colonia Penitenciară de pe Isla de los Estados —

Realitatea 1893:

Masterplanul lui Popper (Atlanta 1893):

> *„De curând am obținut permisiunea Guvernului Superior de a explora ținuturile antarctice Shetland și Graham, ceea ce îmi propun să realizez în primăvara următoare…" — Julius Popper, 7 aprilie 1893 (cu 59 de zile înainte de moarte!)*

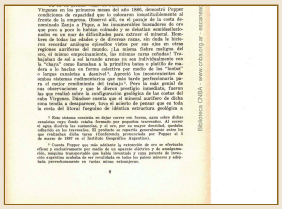

PLANȘA IV — Secțiune tehnică prin „Cosechadora de Oro" (Secerătoarea Mecanică de Aur, Brevet Argentinian Nr. 520 / decembrie 1887): randament de extracție 99,6% din nisipurile negre cu magnetit și hematit (greutate specifică 5,3), procesând 75 tone de prundiș aurifer pe oră.

CABINETUL DE SUVENIRURI ALE SUVERANITĂȚII PRIVATE

Monedele „POPPER” (1g & 5g, 1889), Timbrul de 10 Centavos (1891) și Hărțile

Piese autentificate prin scrisoarea olografă a lui Julius Popper către Bartolomé Mitre y Vedia (9 iulie 1892, P143)

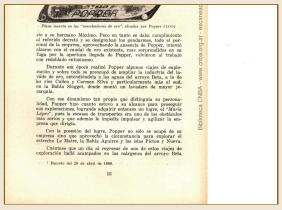
1889 · El Páramo & Casa de Moneda Buenos Aires ·

Planșa Generală a Monedelor „POPPER” de 1 Gram și 5 Grame (1889) (Aur nativ din Țara de Foc (890‰ aur, 100‰ argint, 10‰ platină și cupru))

În anul **1889**, când furtunile de iarnă și crahul financiar de la Buenos Aires izolează complet Țara de Foc, Julius Popper bate propriile piese monetare din aur nativ de **1 gram** și **5 grame** — singurele monede de aur emise vreodată de un particular cu aprobarea tacită și cu matrițele Monetăriei Naționale în America de Sud.

Aversul poartă inscripția **POPPER** pe o bandă transversală peste câmpul granulat, înconjurată de *TIERRA DEL FUEGO · 1889*; reversul înfățișează ciocănelul de miner și târnăcopul încrucișate, cu greutatea garantată în aur pur (**UN GRAMO** sau **CINCO GRAMOS — LEY 900**).

Cote Arhivă:

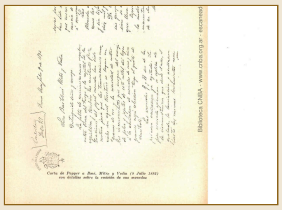
1889 / 1972 ·

Catalogul Tipurilor Monetare A, B, C, D și E (Secretul celor 6 exemplare din Tipul E) (Studiul clasic Farini & Cunietti-Ferrando (Cuadernos de Numismática nr. 22, P143))

Datorită studiului numismatic din *Cuadernos de Numismática nr. 22* (P143) și scrisorii olografe a lui Popper din 9 iulie 1892, cunoaștem cu precizie chirurgicală geneza fiecărui tip:

- **Tipurile A și B (5 grame și 1 gram):** Bătute direct în atelierul mecanic de la **El Páramo** în 1889, cu matrițe gravate manual de Popper și de mecanicii săi, folosind o presă improvizată; prezintă granulație neregulată și litere mai rustice.
- **Tipurile C și D (5 grame și 1 gram):** Bătute la **Casa de Moneda din Buenos Aires** din aproximativ 10.000 de grame (10 kg) de aur trimis de la El Páramo, cu zimți perfecți și relief înalt.
- **Tipul E (1 gram — Raritate absolută, 6 piese):** La baterea acestei variante la Monetărie, matrița s-a fisurat chiar în dreptul ciocănelului și târnăcopului după **exact 6 lovituri**! Cele 6 piese din Tipul E rimează straniu cu cele **6 exemplare** ale broșurii *Atlanta* din 1893 (Conexiunea #55).

Cote Arhivă:

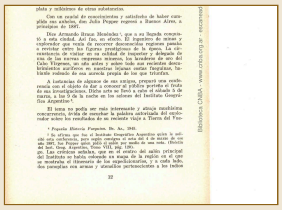
9 iulie 1892 · Buenos Aires ·

Scrisoarea Olografă către Bartolomé Mitre y Vedia & Blazonul „MELIOR MARCULUS QUAM INCUS” (9 iulie 1892 · Hârtie cu chenar negru de doliu după tatăl Naftali Popper (Museo Mitre, P143))

La **9 iulie 1892** (Ziua Independenței Argentinei), Julius Popper îi trimite directorului ziarului *La Nación*, **Bartolomé Mitre y Vedia**, o scrisoare olografă extraordinară împreună cu o casetă conținând toate cele 5 tipuri ale monedelor sale de aur.

Hârtia are **chenar negru de doliu** (în memoria tatălui său **Naftali C. Popper** și a fratelui său **Máximo Popper**, morți amândoi în 1891!) și poartă în colțul din stânga sus blazonul heraldic inventat de Popper: un scut împărțit între Crucea Sudului, Lâna de Aur (oaia patagoneză) și un arcaș selk'nam îngenunchiat, surmontat de deviza latină: **MELIOR MARCULUS QUAM INCUS** (*„Mai bine ciocan decât nicovală”*).

Cote Arhivă:

1888–1889 · Brevetul Argentinei nr. 520 ·

Placa Metalică „Cosechadora de Oro — Patente Nº 520” & Moneda de 1 Gram (Tehnologia brevetată în 14 țări care finanța moneda-etalon din Țara de Foc)

Fiecare gram de aur bătut în monedele lui Popper provenea din plăcile de amalgamare ale **Secerătoarei de Aur (Cosechadora de Oro, Brevet nr. 520)**. Placa metalică originală păstrată în colecțiile numismatice argentiniene (P143) poartă stema Republicii Argentina, numărul brevetului (520) și numele inventatorului **JULIO POPPER**.

Cote Arhivă:

1891 · El Páramo – Sandy Point (Punta Arenas) – Ushuaia ·

Timbrul Local de 10 Centavos „Tierra del Fuego — P” (1891) (Desenat de Rodolfo Soucup · Tipărit la Compañía Sud-Americana de Billetes de Banco)

În **1891**, pentru a remunera curierii călare care transportau corespondența peste stepa înghețată între taberele miniere (El Páramo, Río Carmen Sylva, Bahía Sloggett) și oficiile poștale din Punta Arenas sau Ushuaia, Popper comandă litografului austriac **Rodolfo Soucup** (de la *Compañía Sud-Americana de Billetes de Banco*, condusă de Rodolfo Laass) celebrul timbru roșu-carmin de **10 centavos** (echivalent cu 10 centigrame de praf de aur).

În centru tronează litera **„P” (Popper)** peste un ciocan și un târnăcop încrucișate, pe fundalul soarelui răsărind. Directorul general al Poștelor argentiniene, **Dr. Estanislao Zeballos**, îi intentează proces penal pentru uzurpare de suveranitate, dar Popper câștigă demonstrând că timbrul acoperă exclusiv transportul privat până la prima cutie poștală a statului — transformând timbrul într-una dintre cele mai căutate piese filatelice din lume!

Cote Arhivă:

APARAT CRITIC · INVENTARUL INTEGRAL AL ARHIVEI

Catalogul Master al celor 148 de Piese (P001–P148)

Surse primare, facsimiluri, hărți, fotografii pe sticlă, dosare de presă (1886–1934), etnografie Selk'nam și monografii recente

COTĂ	AN/DATĂ	TIP / LIMBĂ	DESCRIERE DOCUMENT & PROVENIENȚĂ	STATUT
P001	text din 2014; fișier 29 iul. 2023	draft propriu (treatment de film) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2014-2023_Boncea_THE-KING-OF-THE-END-OF-THE-WORLD_treatment_v2023.docx	
P002	4 oct. 2024	draft propriu (PDF) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2024_Boncea_THE-KING_treatment_copy2.pdf	
P003	6 mai 2015	draft propriu (treatment) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2015_Boncea_THE-KING_treatment_v2015.docx	
P004	~2000–2014	articol de popularizare / RO	Sursă: 03_articole/2014c_anonim_Julius-Popper-a-fost-stapan-in-Tara-de-Foc.pdf	
P005	2 oct. 2014	draft propriu (PDF) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2014-10_Boncea_THE-KING_treatment_copy.pdf	
P006	4 oct. 2024	draft propriu (PDF) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2024_Boncea_THE-KING_treatment_copy.pdf	
P007	21 nov. 2025	draft propriu (PDF) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2025_Boncea_THE-KING_treatment_copy3.pdf	
P008	6 mai 2015	draft propriu (PDF) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2015_Boncea_THE-KING_treatment.pdf	
P009	2 oct. 2014	draft propriu (treatment PDF) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2014-10_Boncea_THE-KING_treatment_trimis-Televisa.pdf	
P010	29 iul. 2023	draft propriu (deck Keynote) / RO	Sursă: 11_drafturi_proprii/2023_Boncea_The-King-of-the-End-of-the-World_deck.key	
P011	ed. ~2008 (fișier 2010)	carte (studiu) / ES	Sursă: 02_carti/1986-2008_Chapman_Fin-de-un-Mundo_Los-Selknam_scan.pdf	
P012	2013 (scan 2024)	carte (antologie de surse primare) / RO	Sursă: 02_carti/2013_Popper-ed-Moga_Tara-de-Foc_Bizantina.pdf	
P013	8 feb. 2026	draft propriu (pitch de film, făcut cu AI) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2026-02_Boncea-Claude_THE-KING_PITCH.docx	
P014	15 mai 2026	draft propriu (pitch, text) / EN	Sursă: 11_drafturi_proprii/2026-05_Boncea-Claude_THE-KING_PITCH.txt	
P015	15 mai 2026	fișier gol / —	Sursă: 99_de_triat/2026-05_PITCH_backup_GOL.txt	
P016	sec. XIX (de verificat)	imagine / HR?	Sursă: 04_foto/1890c_reclama-vapor-croat-spre-America-de-Sud.jpg	
P017	2012+	articol / blog / EN	Sursă: 03_articole/2012c_Peculiar-characters_Julio-Popper-King-of-Jewish-origin.pdf	
P018	~2010	articol de popularizare / RO	Sursă: 03_articole/2010c_Roca-Kallai_Mari-exploratori-romani-Iuliu-Popper_AGERO.webarchive	
P019	1889	imagine (obiect) / ES	Sursă: 04_foto/1889_moneda-1-gramo-Popper.jpg	
P020	2014	enciclopedie web / RO	Sursă: 03_articole/2014_Wikipedia-RO_Julius-Popper.pdf	
P021	27 oct. 2009	articol numismatic / EN	Sursă: 03_articole/2009_McCarthy_Popper-and-the-Coins-of-the-Argentine-Gold-Rush_CoinWeek.pdf	
P022	2014	enciclopedie web / RO	Sursă: 03_articole/2014_Wikipedia-RO_Julius-Popper.webarchive	
P023	sec. XIX	imagine / FR	Sursă: 10_conexiuni/1870c_Hetzel_coperta-Verne.jpg	
P024	2010	articol de popularizare / RO	Sursă: 07_context/2010_Almanah-AS-943_Racovita-Aventura-la-Polul-Sud.pdf	
P025	1910	carte (etnografie de epocă) / ES	Sursă: 02_carti/1910_Gallardo_Tierra-del-Fuego-Los-Onas_Cabaut.pdf	
P026	~1900–1920 (de verificat)	fotografie de epocă / —	Sursă: 04_foto/1900c_Selknam-vanand.jpg	

COTĂ	AN/DATĂ	TIP / LIMBĂ	DESCRIERE DOCUMENT & PROVENIENȚĂ	STATUT
P027	1887 (web ~2014)	sursă primară (transcriere web) / EN	Sursă: 01_surse_primare/1887_Popper_Exploration-lecture_transcriere_rockvillepress.webarchive	
P028	1502	hartă / PT	Sursă: 05_harti/1502_Planisfera-Cantino.jpg	
P029	1887 (export 2014)	sursă primară (scan) / EN	Sursă: 01_surse_primare/1887_Popper_Exploration-of-Tierra-del-Fuego_lecture-EN_scan-montaj-Keynote-2014.pdf	
P030	~2013	articol academic / EN	Sursă: 07_context/2013c_Tutui_The-Birth-of-the-Romanian-Western_Frames.webarchive	
P031	~2014	articol web / EN	Sursă: 07_context/2014c_southamerica-me_First-Croatians-in-Punta-Arenas.webarchive	
P032	1928 (extras web)	extras din carte (sursă de epocă) / ES	Sursă: 03_articole/1928_Borrero_La-Patagonia-tragica_extras-tehuelches.pdf	
P033	~2014	minisite al unei biblioteci naționale / ES	Sursă: 07_context/2014c_MemoriaChilena_Inmigracion-croata-en-Chile-1864-1930.webarchive	
P034	~2014	site documentar / RO	Sursă: 07_context/2014c_emil-racovita-ro_Expeditiunea-antarctica-belgiana.webarchive	
P035	2014	enciclopedie web / ES	Sursă: 07_context/2014_Wikipedia-ES_Ramon-Lista.webarchive	
P036	~2014	site documentar / RO	Sursă: 07_context/2014c_emil-racovita-ro_Spre-Polul-Sud.webarchive	
P037	1999 (fișier 2014)	roman (traducere) / EN	Sursă: 02_carti/1999_Ares_Popper-La-Patagonia-del-Oro_traducere-EN-neoficiala.docx	
P038	17 iul.–20 sep. 2026	admin (Mnemosyne) / RO	Sursă: 00_admin/mnemosyne_snapshot_2026-07/	
P039	1972	carte (scan, 107 p., fără OCR) / RO	Sursă: 02_carti/1972_Hilt_Calatori-si-exploratori-romani-pe-meleaguri-indepartate_Enciclopedica.pdf	
P040	1887 (PDF 2014)	sursă primară (transcriere) / EN	Sursă: 01_surse_primare/1887_Popper_Exploration-lecture-EN_transcriere-rockvillepress_2014.pdf	
P041	dec. 2005	articol științific / ES	Sursă: 03_articole/2005_Bajas_Montaje-del-album-fotografico-de-Tierra-del-Fuego_RChAV6.pdf	
P042	~2012–2014	articol de presă / RO	Sursă: 03_articole/2014c_adevarul_Romanul-Julius-Popper-explorator-sau-aventurier.pdf	
P043	23 iun. 2014	deck (export Keynote) / EN/RO	Sursă: 11_drafturi_proprii/2014-06_Boncea_POPPER_deck-export.pdf	
P044	22–23 iun. 2014	deck Keynote / —	Sursă: 11_drafturi_proprii/2014-06_Boncea_POPPER.key	
P045	iun. 2014	deck Keynote (copie) / —	Sursă: 11_drafturi_proprii/2014-06_Boncea_POPPER-copy.key	
P046	iun. 2014	colecție de imagini (căutare web) / —	Sursă: 04_foto/2014-06_POPPErSearch_cautare-imagini.zip	
P047	~1870	imagine / —	Sursă: 10_conexiuni/1870c_Hetzel_coperta-Verne_v2.jpg	
P048	modern	hartă / —	Sursă: 05_harti/Wikimedia_Comuna-de-Punta-Arenas.png	
P049	modern	hartă / —	Sursă: 05_harti/Wikimedia_Antarctica.png	
P050	?	imagine / —	Sursă: 07_context/polul-sud.jpg	
P051	~2012	pagină web / EN	Sursă: 03_articole/2012c_Peculiar-characters_Julio-Popper.webarchive	
P052	2014	imagini (8) / —	Sursă: 10_conexiuni/JulesVernd_2014/	
P053	2014	imagini / —	Sursă: 04_foto/POPPErSearch_2014/	
P054	1887	sursă primară (tipăritura originală, scan) / EN	Sursă: 01_surse_primare/1887_Popper_The-Popper-Expedition-lecture_EN_Jacobsen_IA-BPL.pdf	

COTĂ	AN/DATĂ	TIP / LIMBĂ	DESCRIERE DOCUMENT & PROVENIENȚĂ	STATUT
P055	1887	sursă primară (scan, al 2-lea exemplar) / EN	Sursă: 01_surse_primare/1887_Popper_The-Popper-Expedition-lecture_EN_IA-exemplar2.pdf	
P056	1893	sursă primară (facsimil) / ES	Sursă: 01_surse_primare/1893_Popper_Atlanta_Proyecto-pueblo-maritimo_facsimil_Wikisource-AAL.pdf	
P057	1895	carte de epocă / EN	Sursă: 02_carti/1895_Spears_The-Gold-Diggings-of-Cape-Horn_IA-Cornell.pdf	
P058	1895	carte de epocă (text) / EN	Sursă: 02_carti/1895_Spears_The-Gold-Diggings-of-Cape-Horn_Gutenberg39109.txt	
P059	1887	carte de epocă / ES	Sursă: 02_carti/1887_Lista_Viaje-al-pais-de-los-onas_IA-Google.pdf	
P060	1910	monografie de epocă / ES	Sursă: 02_carti/1910_Gallardo_Tierra-del-Fuego-Los-Onas_IA-UofT.pdf	
P061	2004 (rev. a ed. 2003)	articol științific / ES	Sursă: 03_articole/2004_Odone-Palma_La-muerte-indigena-TdF-1886-1887_RChAV4.pdf	
P062	nov. 2021	prezentare științifică / EN	Sursă: 07_context/antarctica/2021_Toparceanu-Cotta-Nita_Popper-Antarctica_SCAR-SC-HASS-Kobe.pdf	
P063	2021	rezumat / RO	Sursă: 07_context/antarctica/2021_Toparceanu_Popper-Antarctica_rezumat-RO.pdf	
P064	2025	articol științific / ES	Sursă: 07_context/misiuni/2025_Harambour-Orellana_El-placer-genocida-de-Dios_Dawson_Magallania53.pdf	
P065	~2017	carte (acces liber) / ES	Sursă: 07_context/colonizare_evreiasca/2017c_Cherjovsky_Recuerdos-de-Moises-Ville.pdf	
P066	~2005	working paper / EN	Sursă: 07_context/colonizare_evreiasca/2005c_UCEMA-WP289_The-project-of-the-Baron-de-Hirsch.pdf	
P067	~2010	articol (HTML) / ES	Sursă: 07_context/zoo_uman/2010c_Ballestero_Fueguinos-Lehmann-Nitsche-Expo-BA-1898_HCSM.html	
P068	1886 (site 2022)	legende album / RO/ES	Sursă: 04_foto/album1886_cimec_FCER/captions_cimec.md	
P069	1886	imagini (album digitalizat) / —	Sursă: 04_foto/album1886_cimec_FCER/	
P070	1890	sursă primară (facsimil) / ES	Sursă: 01_surse_primare/1890_Popper_Tierra-del-Fuego_La-vida-en-el-extremo-austral_ElDiario-compilacion_facsimil.pdf	
P071	1891	sursă primară (facsimil) / ES	Sursă: 01_surse_primare/1891_Popper_Tierra-del-Fuego_Apuntes-geograficos-etnologicos-estadisticos-industriales_facsimil.pdf	
P072	~1891	carte de epocă (facsimil) / ES	Sursă: 02_carti/1891c_Eizaguirre_Tierra-del-Fuego_facsimil.pdf	
P073	1892	sursă primară (pamflet) / ES	Sursă: 01_surse_primare/1892_Cornero_Justificacion-de-los-procederes-del-gobernador-de-TdF_facsimil.pdf	
P074	? (de datat)	carte de epocă (facsimil) / ES	Sursă: 02_carti/1880s_Tello_Apuntes-del-viaje-alrededor-de-la-TdF_facsimil.pdf	
P075	1893?	fotografie / —	Sursă: 04_foto/1893_Julio-Popper_portret_Commons.jpg	
P076	2011	articol științific / ES	Sursă: 07_context/misiuni/2011_Martinic_Centenario-cierre-mision-Dawson_Magallania39-2.pdf	
P077	1900	carte de epocă (scan, fără OCR) / EN	Sursă: 07_context/antarctica/1900_Cook_Through-the-First-Antarctic-Night_Belgica_IA.pdf	
P078	13 oct. 2026	contact sheet (lucru) / —	Sursă: 04_foto/album1886_cimec_FCER/_planse44-59_contact.jpg	
P079	1886–87	imagini (25) / —	Sursă: 04_foto/album_Magallanes_PatrimonioChile/	
P080	~2004–06	articol / ES	Sursă: 07_context/zoo_uman/2006c_Baez-Mason_Detras-de-la-imagen-selknam-Europa-1889_RChAV.pdf	
P081	2010	articol / ES	Sursă: 07_context/zoo_uman/Asclepio_Antropologia-fisica-y-zoologicos-humanos_CSIC.pdf	
P082	2013	working paper / ES	Sursă: 07_context/colonizare_evreiasca/2013_Zablotsky_JCA-buena-idea-mala-gobernancia_UCEMA511.pdf	
P083	1863	carte de epocă / FR	Sursă: 07_context/regi_aventurieri/1863_Tounens_Orllie-Antoine-Ier-roi-d-Araucanie_IA-Google.pdf	
P084	1900	text OCR / EN	Sursă: 07_context/antarctica/1900_Cook_OCR.txt	

COTĂ	AN/DATĂ	TIP / LIMBĂ	DESCRIERE DOCUMENT & PROVENIENȚĂ	STATUT
P085	1887	text OCR / ES	Sursă: 02_carti/1887_Lista_OCR.txt	
P086	13 oct. 2026	imagine de lucru / —	Sursă: 04_foto/_comparatie_Magallanes_vs_RO.jpg	
P087	13 oct. 2026	tabel de lucru / RO/ES	Sursă: 00_admin/album1886_legende_pe_planse.md	
P088	3 apr. 1887	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001186398_18870403N1265.pdf	
P089	26 oct. 1889	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001189193_18891026N1904.pdf	
P090	5 feb. 1890	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001189193_18900205N2003.pdf	
P091	10 feb. 1890	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001189193_18900210N2008.pdf	
P092	9 mar. 1890	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001186398_18900309N1417.pdf	
P093	12 aug. 1891	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001184874_18910812N0064.pdf	
P094	16 sep. 1891	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001184874_18910916N0094.pdf	
P095	6 oct. 1892	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001184874_18921006N0340.pdf	
P096	6 iun. 1893	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/_txt/BNA_S001184874_18930606N1045.txt	
P097	9 iun. 1893	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001184874_18930609N1048.pdf	
P098	16 iun. 1893	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001197135_18930616N014.pdf	
P099	1 aug. 1893	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001197135_18930801N017.pdf	
P100	16 oct. 1898	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001197135_18981016N140.pdf	
P101	15 sep. 1934	presă de epocă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001181802_19340915N00058CRM.pdf	
P102	15 oct. 2026	text derivat / RO/ES/EN	Sursă: 02_carti/1972_Hilt_OCR.txt	
P103	15 oct. 2026	text derivat / RO/ES/EN	Sursă: 02_carti/1986-2008_Chapman_text.txt	
P104	15 oct. 2026	text derivat / RO/ES/EN	Sursă: 02_carti/1999_Ares_EN_text.txt	
P105	1898	carte de epocă / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1898_Payro_La-Australia-argentina_IA-Google.pdf	
P106	1898	text OCR / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1898_Payro_La-Australia-argentina_OCR-IA.txt	
P107	1898	carte de epocă / SV	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1898_Nordenskjold_Fran-Eldslandet_IA-Google.pdf	
P108	1898	text OCR / SV	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1898_Nordenskjold_Fran-Eldslandet_OCR-IA.txt	
P109	1917	studiu juridic-geografic de epocă / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1917_Guerra_La-soberania-chilena-islas-sur-Canal-Beagle_IA.pdf	
P110	1917	text OCR / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1917_Guerra_La-soberania-chilena_OCR-IA.txt	
P111	1920	carte de epocă / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1920_Morales_Canales-fueguinos_IA.pdf	
P112	1920	text OCR / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1920_Morales_Canales-fueguinos_OCR-IA.txt	
P113	1897	document oficial / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1897_Guerrero-Bascunan_Memoria-delegado-Magallanes_IA-Google.pdf	
P114	1897	text OCR / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1897_Guerrero-Bascunan_Memoria-Magallanes_OCR-IA.txt	
P115	1902	carte de epocă / EN	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/1902_Conway_Aconcagua-and-Tierra-del-Fuego_IA-Google.pdf	
P116	2020/2021	articol științific / ES	Sursă: 07_context/punta_arenas_ushuaia/2021_Saldivar_Migracion-croata-chilota-fiebre-oro-	

COTĂ	AN/DATĂ	TIP / LIMBĂ	DESCRIERE DOCUMENT & PROVENIENȚĂ	STATUT
			Porvenir_EstAtacamenos66.pdf	
P117	18 feb. 1891 (publ. 1892)	sursă primară (misionar) / EN	Sursă: 07_context/misiuni/1892_Bridges_Christian-Mission-in-Tierra-del-Fuego_18feb1891_RevMuseoLaPlata3.pdf	
P118	18 feb. 1891 (publ. 1892)	sursă primară (misionar) / EN	Sursă: 07_context/misiuni/1892_Bridges_Datos-sobre-Tierra-del-Fuego_18feb1891_RevMuseoLaPlata3.pdf	
P119	1892	sursă primară (misionar) / EN	Sursă: 07_context/misiuni/1892_Bridges_Incidents-in-the-life_RevMuseoLaPlata3.pdf	
P120	1900	studiu de epocă (salezian) / IT	Sursă: 07_context/misiuni/1900_Carbajal_Le-missioni-salesiane-Patagonia-regioni-magallaniche_IA-Google.pdf	
P121	1900	text OCR / IT	Sursă: 07_context/misiuni/1900_Carbajal_Le-missioni-salesiane_OCR-IA.txt	
P122	1948	memorii (text OCR) / EN	Sursă: 07_context/misiuni/1948_Lucas-Bridges_Uttermost-Part-of-the-Earth_OCR-DLI_lectura.txt	
P123	1 iun. 1886	presă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001197445_18860601N4755.pdf	
P124	2 iun. 1886	presă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001197445_18860602N4756.pdf	
P125	28 iul. 1891	presă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001184874_18910728N0051.pdf	
P126	1 sep. 1891	presă / ES	Sursă: 06_presa/BNA_S001184874_18910901N0081.pdf	
P127	1886; 1891	text OCR / ES	Sursă: 06_presa/_txt/	
P128	29 oct.–dec. 1897	scrisori (traducere) / EN	Sursă: 07_context/antarctica/1897-98_Racovita_scrisori_trad-mw_beyondthebelgica_lectura.txt	
P129	1897–1899	jurnal (traducere) / EN	Sursă: 07_context/antarctica/1897-99_Racovita_jurnal_trad-mw_beyondthebelgica_lectura.txt	
P130	1904	raport (OCR) / EN	Sursă: 07_context/antarctica/1904_Belgica_Summary-of-results_IA_OCR.txt	
P131	2006	articol / ES	Sursă: 07_context/misiuni/2006_Casali-Fugassa-Guichon_Aproximacion-epidemiologica_Magallania34-1.pdf	
P132	2010	articol / ES	Sursă: 07_context/misiuni/2010_Suby-Guichon_Restos-oseos-mision-La-Candelaria_Magallania38-2.pdf	
P133	2019	articol / ES	Sursă: 07_context/misiuni/2019_Valenzuela-et-al_Transicion-alimentaria-mision-salesiana_RAAB21-1.pdf	
P134	2006–2019	text extras / ES	Sursă: 07_context/misiuni/_txt_casali2006.txt; _txt_suby2010.txt; _txt_raab2019.txt	
P135	1883	hartă primară litografiată / ES	Sursă: 05_harti/1883_Popper_Mapa-Lineas-Transporte-Nueva-Orleans_Tulane-LAL.jpg	
P136	1960 (1889–1891)	studiu + scrisori primare / ES/RO	Sursă: 03_articole/1960_Lewin_El-explorador-argentino-Julio-Popper-y-la-Sociedad-Geografica-Rumana_UNLP.pdf	
P137	1886–1981	dosar arhivistic / RO/ES	Sursă: 07_context/masonerie_si_retele/1966-1981_Lappas-Lewin-AGN_Dossier-Masonerie-si-Sucesion-Popper.txt	
P138	1851–1891	dosar arhivistic / RO/ES	Sursă: 07_context/traseu_1857-1885/1857-1885_Dossier-Familia-Bucuresti-Paris-NewOrleans-Havana-Mexic.txt	
P139	feb. 1896	carte de epocă (text) / EN	Sursă: 07_context/colonizare_evreiasca/1896_Herzl_The-Jewish-State_Gutenberg25282.txt	
P140	2012–2015	studiu academic / ES/EN	Sursă: 07_context/colonizare_evreiasca/2015_Zablotsky_Loewenthal-Heilprin-Hirsch_UCEMA560.pdf	
P141	1881–1977	hotărâre arbitrală internațională + tratate / EN/ES	Sursă: 07_context/tratate_si_iezuiti/1977_UN-RIAA_Beagle-Channel-Arbitration-1881-Treaty-Popper-1891-Map.pdf	
P142	1774 (ed. 1835)	carte istorică (iezuiți) / ES	Sursă: 07_context/tratate_si_iezuiti/1774_Falkner_Descripcion-de-la-Patagonia_Gutenberg28542.txt	
P143	1979	secundar_academic / es	Sursă: 07_context/economie_si_croati/1972_Ferrari-et-al_Cuadernos-Numismatica-22_Monedas-Tierra-del-Fuego-Popper.pdf	
P144	2022	secundar_academic / en	Sursă: 07_context/economie_si_croati/2022_TwoHomelands_Nicolas-Mihanovich-Croatian-Migration-Argentina.pdf	
P145	2010	secundar_academic / pt	Sursă: 07_context/economie_si_croati/2010_Unisinos_De-imigrante-a-empresario-Nicolas-Mihanovich-1875-1919.pdf	

COTĂ	AN/DATĂ	TIP / LIMBĂ	DESCRIERE DOCUMENT & PROVENIENȚĂ	STATUT
P146	1887–1893 / 2024	ediție critică surse primare / ES/EN	Sursă: · 05_carti_si_studii/P146_Popper_Paideia_La_Tierra_del_Fuego	
P147	2025	roman grafic istoric (ePub + 105 planșe) / FR	Sursă: · 05_carti_si_studii/P147_Matz_Chemineau_2025_Julio_Popper_BD/julio_popper_tome_0_INTEGRAL.md	
P148	2002	monografie istorică (ePub deblocat + MD integral) / FR	Sursă: · 05_carti_si_studii/P148_Frischer_2002_Le_Moise_des_Ameriques_Hirsch/extracted/le_moïse_des_amériques_INTEGRAL.md	